

Előfizetési ár:

Évesben, hárszáz forintba
 Hónaponta... 8 forint
 Negyedévente... 4 forint

 Külföldre, postán küldve
 Hónaponta... 8 h. 80 k.
 Negyedévente... 7 h. — k.

 Évesben 24 k. 24 k.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden szer-
 kedési és
 kasszupénzt nap kétfelételt,

 Szerkesztő: HOLLÓSY JÁNOS
 Budapest-nagy-úton 163. sz.
 Juhász-ház.
 Kora a lap szerkesztéséért
 minden vonatkozásban a szerkesztő
 felelős irántal.

 Telefon: 141. szám.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztésért felelős: **HOLLÓSY JÁNOS** | Igazgató: **2. Illér.** | Laptulajdonos: **A Nyomda-Részvénytársaság.**

A kegyes Justitia.

Nagy csendben, gondosan leplezve, kevetkezmenyiben még előre nem látható szenzációk készülnek a jogszolgáltatási politikában. Amíg az igazságügyminiszteriumban az elméleti rész készül, az igazságszolgáltatás különböző szervei már most gyakorlati kísérleteket végeznek azokkal a reformtervekkel, amelyek — úgy lehet — nyolc-tíz év alatt teljesen átalakítják a büntetőjogtudományt.

Ma még csak az alapos munkáján tartanak, a részletekre még gondolatban sem került a sor, de a két fő irányelvet már fölláttatták, sőt egy-két ideiglenes intézkedéssel próbálkoznak is. Még nemrég is a büntető igazságszolgáltatás fő irányelve a megtorlás volt. A büntetések elítélésében a fogat-fogért elv érvényesült és a megsértett jogrend fenytésével, büntetéssel igyekeztek helyreállítani.

A börtönügyi muzeumokban őrzik ma is ennek a szomorú korszaknak borzalmas fenytő eszközeit. A fenytés kezű eszközökkel való végrehajtása lassankint elmaradt és a megtorlás csupán a szabadságvesztésben nyilvánul meg. A büntető intézkedéseket három fokozatba osztották és így létesült a fegyház, börtön és a fogház.

Az emberi tudás azonban hatalmas méretekben fejlődött, ugynevezett modern eszmék alakították a régi felfogást, az új felfedezések, az ismeretek szaporodása, a természetudomány és az orvostudomány nagyarányú kifejlődése oly magasságba ragadta a mai embert, hogy a látóköre a régi-kechez képest hihetetlenül megnagyobbodott, új szempontok támadtak, amelyek új elveket állítottak fel. Az ember megtanulta becsülni, szerelni magát és ezzel embertársait, a humanizmus csapásáról esápisra hódította meg a társadalmat és diadalmasan bejutott az igazságszolgáltatás sáncái közé. És lassan, fokról-fokra megváltoztatta az ősi vélekedést. Ebből a modern talajból fakadnak a jogszolgáltatás friss, úde hajtásai.

A megtorlás gondolata lassan kivész és nagy jogtudósok most dolgoznak azon, hogy a büntüdozést a megelőzés és ártalmatlanná tétel alap-

jára fektessék. Fokozatosan megakarkják szüntetni a halálbüntetés után következő legsúlyosabb büntetést, — a fegyházat.

A két főirányelv megvalósításánál a legfontosabb a megelőzés és ezt a fiatalkorúak nevelésével akarják elérni. A dolgot javítóintézetek felállításával akarják elérni. 1911. január elsején életbe lépett a fiatalkorú büntetések elleni büvándi eljárás, amely első alapköve az új rendszernek.

Eszert a büvándi eljárás szerint a fiatalkorú büntetéseket már nem utalják a háromfajtájú büntető intézetek egyikebe sem, hanem javító nevelésre ítélik.

Ennek első, természetes következménye, hogy az országos gyűjtőfogházat főlöszlátják és átalakítják a fiatalkorúak országos fegyházává, ahol az elíteltet a szősoros életben nevelik. Csoportokba osztják a fiatalkorúakat, minden csoportnak két pater familiusa van, két tisztviselő. Ezek figyelik, tanulmányozzák a nevelésükre bízott individuumokat.

A pater familiusok végig kísérik a fiatalkorúakat büntetésük egész ideje alatt megfigyelnek minden mozzanatot, havonta jelentést tesznek a házi tanácsnak, amely psziháterekből és büntető jogtudósokból áll. A házi tanács azután az elítelték egyeneséhez képest szabja meg a nevelés irányát.

A javító intézeteket is szaporítják. A szamosújvári fegyházat kitérítették és most készül az igazságügyminiszteriumban a dologházi törvény, amely főleg a közigazgatási elbáns alá kerültek emberek megjavítására, vagy ártalmatlanná tételére törekszik. Most a notórius csavargók, a koldust a toloncházban 10—60 napi fogházzal megbüntetik.

Ha megalkotják a dologházi törvényt, 1—5 év lesz a csavargók és a kolduslázú illetéserűleg foglalkozók büntetése, amely azonban végeredményben még sem lesz büntetés, hanem munkára szoktatják, dolgra kényserítik a renyhe, munkakerüléshez szokott embereket.

Az ártalmatlanná tétel módozataira vonatkozólag még nincs pozitív megállapodás. A megvalósításnál az az elv fog érvényesülni, hogy a büntetett ne csak a társadalomra, hanem főleg önmagára is veszélyes. Ártalmatlanná kell

téht tenni, amíg megjavul, vagy átváltozik.

Erre vonatkozólag legalkalmasabb eszköznek kínálkozik a deportálás valamely munkatelepre, ahol ugyancsak a javító nevelés elve érvényesülne.

Baj van a pénzzel.

A pénzzel legfőbbnyire annak szokott baja lenni, akinek sincsen beléje. Vagy kevesebb van, mint amennyi kellene. — Rikkább eset az, hogy annak legyen vele baja, aki sokat tarthat rakítáron ama bizonyos fém és papírdarabokból, amiknek „nincsen szága”. Ezáltal azonban mégis az utóbbi eset áll fenn, az államnak van baja a pénzzel. Annak az államnak, a melynek ha sok is az adóssága, de mégis csak ő a legzadagabb. Hogy az legyen, arról gondoskodunk mi, meg a közvetlen és közvetett sódórs.

Es mi a baja a tiszteletreméltó államnak? Nem folyunk talán be az adók? Ex lex van talán? Vagy pedig feltalálta valaki az aranyesimálást fikát. Nem. Egyik sem történt. Nincs ex lex. Az adót is fizeti, aki birja, legfeljebb aki nem birja, kimegy Amerikába. Az aranykésztésnek előkészt sem találta eddig meg senki, afelel tehát nyugodtan ríhatik az állam, hogy aranytalánja idónap előtt szappanbuzorekka válnék. Mi hát a nagy veszedelem? Biz az baj, ugyen nagy baj: a nép nem akarja fölléneket nevezni a krajcárt és tízfiorintokat titulálja a krajcoronás! És most erőlt szigorú parancs érkezik. Nem szabad így cselekedni. Ami filér, az filér legyen, ami korona, — az korona. Ennélfogva birsek jut mindenkire, aki pénzt fogat, keresked-lemből él, ha ezt a parancsot megszegi. Szigorú bírság: kétszáz koronáj, — majd azt mondok, száz forintig terjedhet.

Lám, majd hássz esztendeje annak, hogy ez a filéres, koronás pénzelevés fölküért s az állam ma is csak bírsággal való íjlesztés mellett bírja az elnevezéseket általánosítani. — Igyekezetének kétségkívül igazai vannak. Ha már egyszer ez a pénznek a hivatalos neve és ez a hivatalos számítása, hát legyen is ugy. De nem lett sem is lehet tudni, hogy még meddig nem lesz. Mert a magánembert nem kényszerítják bírsággal ilyen elnevezésekre, az a maga pénzt, ha van, akár amerikai dollárral, vagy angol fontokkal számíthatja, senki sem vonhatja érte föllejegésre.

Es bizony az ilyen dolgokbanerősen konzervatívok az emberek. A régi szokások közül sok elmulik, de a nyelvbeli szokások kitartóan maradnak meg a maug szokletében. A pollura majd kétszáz éve elmulit s ma is megvan a nép beszédeben, a greseli százharmitec éve elmulit s ma sincsen a pénzelen embernek egy grisilije sem, a grossus abból az időből való, amikor magyar ember ült a lengyel

„Kecskeméti Vasszerkezeti Művek”
 Cégtulajdonos: **BICZÓ BENIAMIN** Kecskemét, Rákóczi-út 20.
 Tervez és készít a vasipar körébe tartozó mindennemű munkákat.
 Telefonszám 72. Terv- és költségvetés díjtalan. Sürögnycim: „Vasművek”

A Kecskeméti Leszámitoló és Pénzváltó Bank Részvénytársaság

4 1/2°/o-os záloglevelek alapján olcsó törlesztéses kölcsönöket nyújt 20 évtől 65 évig terjedő időre a legelőnyösebb feltételek mellett.

Telefonszám: 107.

Telefonszám: 107.

Eladó földbirtok.

Kocsis Péter-féle Szabadszállási Balázs 319 kat. hold jominszerű földbirtok, melyből 21 hold jominszerű bőtermő szőlő, a többi szántó és kaszáló föld, kedvező fizetési feltételek mellett — eladó. Szabadszállástól 10 kilométerre, a Kerekegyházi vasutóttól pedig 5 kilométerre fekszik; értekezheti a helyszínen öv. Kocsis Péternél, vagy Kerekegyházaán Andre Alajosnál. 4020

Kiadó lakások.

III. tized, Mária-utca 15. szám alatt egy három szobás lakás, üvegezett folyosóval, 250—300 hektoliter bornak való jó pincevel és mellékhelyiségekkel, továbbá egy két szobás lakás mellék-helyiségekkel, május hó 1-ére kiadó.

Mindák Jánosné

vázei élelmiszer nagykereskedése Szónoki-utca 8. szám alatt. hol elsősorú porosz kockaszén, legszeszkek, vágott tölgy, akácza és őfa eladás nyáiban és kicsinyben házhoz szállítva legelőcsöbberben, pontos és lelkiismeretes kiszolgálással.

Ugyanott egy üzletnek való helyiség, bármily kereskedésnek alkalmas, több évre haszonberbe kiadó, a helyiség azonnal elfoglalható. 4069

Földbirtok haszonberbeadás.

Felső-Csödörben, a Beni-úton, 114 bold szántó és kaszáló, megfelelő épületekkel 1912. évi szent Mihály napot haszonberbe adandó; értekezni lehet if. öv. Hőgyás Istvánnaival, Szecsenyi város 38. sz. (Mária-hegy 9. szám). 4003

Eladó ház.

IV. tized 412. régi számú ház szabad kezűl eladó. Van benne 3 padló szoba, 2 konyha, sz. iz. pince, kamra és 2 lóra istálló; értekezheti ugyanott tulajdonosokkal. 4043

Kiadó üzlethelyiség.

A hátsó úton a villanygár átelében, a Szent háromság temető sarkán, a serti-pince mellett, a földrendés után épült új házban, mely vendéglőnek, boltnak vagy esztétik mindkettőnek is alkalmas, hozzá való lakással május 1-ére kiadó; esztétik és egész épület eladó; értekezni lehet Váczl testvérek építési vállalkozókkal a helyszínen. 4080

D. Kovács Lajos

karpitos ipartelepe Kecskeméten Hosszú utca 235. új sz. és Szecsenyi körút Nyáiban és kicsinyben alkalmas nagy raktár a legjobb diványokban plusz szövet és bársonyruhákkal. — Mindezen a szakmában való javítások és alakításokat jutányos árban vállal. 4074

Telefon 198.

Értesítem a t. kereskedő urakat, valamint a t. gazdáközönséget, — hogy nálam legelőnyösebb árban vétési célra a legújastább **bükköny-, muhar-, köles- és here-magvak** bármily mennyiségben kaphatók. Együtt van szerencsém a tisztelt közönség becses figyelmét **gabonacikkeimre**, ugyint: **búza, rozs, árpa, zab**, valamint **tengeri- és árpáda és korpa** rakításra felhívni, hol mindenkor a leg megbízhatóbb kiszolgálás, szabott árak mellett bármikor, bármily mennyiségben kaphatók. Tisztelettel: **Adler Nándor** gabonakereskedő C. ongrádi utca 2. szám. Böka tanár háza pinceszobájában

Értesítés!

Uj építkezési módszer szerint épít és vállal legelőcsöbber

D. Kovács Béla 4087

építési vállalkozó, 2. kerület, Hosszú utca 235.

Kiadó üzlethelyiségek.

Szónoki-utca 281. szám alatt két utcai szoba május 1-ére át lesz alakítva, mely elelmi és ipari célra igen alkalmas, kiadó; értekezheti lehet a lenti szám alatt Tassy István tulajdonossal. 4092

Pár 1000 forinttal megvehető kőncsögön 36 magyar hold földbirtok. — A vételár többi részét: sohasem kell megfizetni, csupán hat per cent kamatot, mert ezzel a tőkével le-törlesztődik. Holéankénti ár: **240 frt.** Tanácsadó Segítő és Védő Iroda, Vásáry-nagy-utca 105. szám. 4004

Eladó szőlő birtokok.

Lisztesközön, az állami Miklós szőlő-telep közelében **700** új részben bor termő, részben gyümölcsös szőlő két jó tanya épülettel, melyek bolt vagy keres-ményhelyiségek is alkalmasak egy vagy két részletben is kedvező fizetési feltételek mellett eladó. **A Szélesközön 400** új kiváló jó bortermő szőlő két részletben szintén eladó. Értekezheti a tulajdonos: **Koncz Ignacsal**, II. kerület, Mária város, Cserepu-cs 15. sz. alatt. 4039

Eladó háztelkek. Mária városban, a múton, Böhm féle majorból **3 háztelk** 150—160 negyszögölként, **20 évi törlesztésre**, — igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó; — továbbá a rajta levő és a mútra kiduló két üzlethelyiség, mely **korcsma és fűszerüzletnek** kiválóan alkalmas, szép nagy pincevel, 300 m²-k udvarokkal, május 1-ére kiadó vagy eladó; értekezni lehet a tulajdonos **Szathmáry Jánosnal**, XI. tized, 371. számú háznál

Szőlővessző, gyümölcsfa és diszfa eladás.

Az Első Kecskeméti Szőlő- és Gyümölcsstermelő Szövetkezet immánus hunktelkét pénz mennyiségű feljuttatja, fűsz szedési, jégveréstől, betegségekkel megolt bor és esemeszszőlővessző van eladásra készlelben. Egyes fajokból egykoros is kapható külön árnyakkal szerint. Ugyanint nemess gyümölcsfa cseméték igen sok fajtban diszfák cserjék, fenyők stb kaphatók **jutányos árak mellett.** Megrendeléseket elfogad **Katona József** ügyvezető igazgató, Csongrádi-utca 20.

Olcsó penzkölcsönöket

díjtanul folyósítottak 4 százalékos kamatra, ingatlanokra, értékpapírokra, sorsjegyekre, az érték 75 %-ig. Nagykamata adósságok díjmentesen kicseréltenek. Bővebb felvilágosítással mindenemű kölcsönnyitványt szívesen szolgálunk.

Papp Zsigmond

I. tized, Vasárnyaj-utca 219. beosztás Gaspar Andrá-utca 12. szám